

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Additio Ad Qvæstiones Selectas in 1. 2. S. Thom. olim
impressas**

Requesenius, Josephus M.

Romæ, 1675

Sectio II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38791

diata, vt pro maiori explicatione
meæ doctrinæ mox subiicio.

SECTIO II.

*An potentia ad legis impletionem de-
beat necessariò esse sufficiens proxi-
mè, an solum remotè.*

86 **P**RO solutione præmitto dupli-
cem dari speciem auxiliij, ac
potentiæ sufficientis, quas optime
declarat Ruitz disp. 39. de Prædest.
sect. 2. num. 1. his verbis; *Aliud est
proximè, & immediatè sufficiens, quod
continet formaliter, & actualiter om-
nes causas, & conditiones ex parte
principij requisitas ad eliciendum a-
ctum, quo immediatè disponimur ad
iustificationem; aliud verò non sufficit
ad salutem, nisi mediatè, ac remotè,
quatenus est immediatè sufficiens ad
eliciendum aliquem actum supernatu-
ralem minus perfectum, ac remotè di-
stantem à iustificatione; quem actum si
peccator eliciat, de congruo merebitur,
& impetrabit vltiora auxilia super-
naturalia, quibus possit elicere perfe-*

etiores actus proximius disponentes ad iustificationem, quousque gratiam, perseverantiam, & aeternam salutem obtineat. Quare idem auxilium semper est sufficiens proximè, & immediatè comparatione unius operationis, sed comparatione alterius mediatè, atque remotè sufficiens.

87. Prima Conclusio, ad legis implementationem, & consecutionem salutis sufficit potentia sufficiens, siue sit proximè, & immediatè, siue sit mediatè proxima ad aliquem actum, & remota ad ultimum actum executivum præcepti, quam potentiam omnibus à Deo conferri ad non cadendum, docet Bellarminus lib. 2. de grat. & lib. arb. cap. 7. inquit, *auxilium sufficiens, ac necessarium ad vitanda peccata omnibus hominibus, & omni tempore, vel immediatè, vel mediatè à diuina benignitate præstatur, quia licet certè sit aliquos non habere auxilium sufficiens, quo possint immediatè resistere tentatori, & vitare peccatum, tamen habere auxilium, quo possint maiorem gratiam,*

ma-

maioresque vires impetrare, quibus adiuti, omnino tentationi resistent, & peccata vitabunt. Probatum, illud auxilium sufficit ad consequendam salutem, per quod quisque dicitur simpliciter, & absolute habere in sua potestate salutem, si velit, sed utraque hæc species potentiae sufficientis, nempe proxima, vel remota, est talis, ut quilibet ea præditus, habeat simpliciter, & absolute in sui potestate salutem, si velit, ergo utraque est sufficiens. Minor probatur ratione, & exemplo, ægrotus dicitur absolute potens recuperare sanitatem, non quia initio ægritudinis habet omnia principia proxima, & completa ad ponendam immediate sanitatem, sed quia in potestate proxima ipsius est ponere aliquod medium, quo posito habebit iuxta præscriptum medicinæ aliud, & aliud, cum quo tandem pristinam recuperet valetudinem; similiter ideò Petrus existens domi, habet potestatem simpliciter eundi ad Ecclesiam, quamvis immediate nequeat produ-

cere vocationem, per quam consti-
 tuatur præsens Ecclesiæ, quia est
 proximè potens producere totum il-
 lum motum antecedentem, qui est
 necessarius ad ingressum; denique
 ideò sum absolutè potens non trans-
 gredi Præceptum de auditione sa-
 cri, quia licet non habeam potentiam
 immediatè audiendi sacrum, nisi
 prius surgam è cubili, exeam Do-
 mo, ac perueniam ad Ecclesiam,
 in eaque permaneam, adhuc sum
 proximè expeditus ad surgendum,
 & exeundum Domo, ergò quoties-
 cumque est pœnes arbitrij vires po-
 nere successiuè media ad salutis a-
 deptionem, si velit ea ponere, utique
 salus est illi simpliciter possibilis,
 quamuis nequeat salutem immediatè
 obtinere antecedenter ad plures alios
 actus, qui debent illius consecutio-
 nem præcedere.

88 Et hanc explicationem auxi-
 lij proximè, & remotè sufficientis
 haud obscure declarat Augustinus
 comparans claudum corporalem
 cum claudo spirituali ad recuperan-
 dam

dam salutem lib. de perfectione Iustitiæ ratiocinatione 5. his verbis, cum videmus claudum, qui sanari potest, rectè utique dicimus debet homo iste esse sine claudicatione, & si debet, potest; nec tamen cum vult, continuo potest, sed cum fuerit adhibita curatione sanatus, & medicina adiuverit voluntatem: hoc fit in interiori homine, quod ad peccatum attinet, tanquam ad eius claudicationem per gratiam Iesu Christi, & sensus comparationis est, sicut claudus potest sine claudicatione incedere, non tamen continuo, ut ait Augustinus, hoc est non proximè, sed remotè, in quantum potest prius immediatè disponi per remedia ad expedite se mouendum, & sublato omni impedimento habet vim proximam rectè incedendi, ita peccator est simpliciter potens iustificari per hoc, quod prius per oblatum sibi auxilium excitans, & adiuuans valeat elicere plures actus supernaturales v. g. fidei, spei, amoris, à iustificatione distinctos, ac remotos, iisque elicitis obtinere auxilium necessarium

152 De potentia
rium ad vltimum actum, quo est iu-
stificandus, quapropter licet Deus
non semper conferat auxilium ad
immediatè credendum, vel ad vin-
cendam immediatè tentationem,
aut eliciendum actum contritionis,
attamen semper confert aliquod au-
xilium, vt quis possit, si velit, elicere
actum bonum, quo elicitò largitur
nouum auxilium, quo possit imme-
diatè credere, vincere tentationem,
ac perfectè conteri, & in hoc sensu
interpretes exponentes parabolam
talentorum, explicant illud Christi
Domini, *omni habenti dabitur*, hoc
est bene adhibenti talenta prius re-
cepta, dabitur nouum talentum, quo
reddatur immediatè potens facere
nouum lucrum, seù immediatè lucra-
ri salutem. Eandem potentiam
mediatam, ac sufficientem ad culpa-
bilem transgressionem admisit lib. 3.
de lib. arb. cap. 22. vbi laudat crea-
torem, quod dederit homini virtu-
tem, qua incipiat bene agere, ita vt
si bene agat adiuuabit, vt impleat,
quod incoepit, inquit, *creator ubi-*
que

que laudatur, vel quod naturam ab
 ipsis exordijs ad summi boni capaci-
 tatem inchoauerit, vel quod eius pro-
 fectum adiuet, vel quod impleat pro-
 ficientem, atque perficiat; & paulo
 post, non enim propterea malam crea-
 uit, quia nondum tanta est, quanta, ut
 proficiendo esse posset, accepit, cum eius
 exordio perfectiones omnes corporum
 longe inferiores sint, quas tamen in suo
 genere laudabiles esse iudicat, quisquis
 de rebus sanctissime iudicat, quod ergo
 ignorat, quod sibi agendum sit, ex eo
 est, quod nondum accepit, sed hoc quo-
 que accipiet, si hoc, quod accepit, bene
 usa fuerit, accepit autem, ut pie, &
 diligenter querat, si volet, & quod
 agnoscens, quid sibi agendum sit,
 non continuo valet implere, hoc quoque
 nondum accepit, & admonetur eum-
 dem implorare adiutorem perfectionis
 suae, quem inchoationis sentit Aucto-
 rem; hoc est, sufficiens est homini,
 si habeat à Deo virtutem inchoatam,
 cum qua possit deinde quærere, ac
 obtinere nouas vires ad perficiendam
 rem inceptam, & tandem conclu-
 dit,

dit, si enim nouellum, & rude virgultum non sterile dicimus, quamuis aliquot aestates sine fructibus traiciat, donec opportuno tempore exprimat feracitatem suam, cur non auctor anime debita pietate laudetur, si ei tale tribuit exordium, ut studendo, ac proficiendo ad frugem sapientiae, iustitiaeque perueniat, tantumque illi praestitit dignitatis, ut in eius etiam potestate poneret, si vellet ad beatitudinem tendere. Sufficit ergo ex Augustino, ut anima possit acquirere beatitudinem, si mediate, hoc est, studendo, ac proficiendo ad iustitiam perueniat.

89 Tandem utriusque potentiae sufficientis speciem remotam, ac proximam agnoscit in quocumque homine viatore Trident. sess. 6. cap. 11. per haec verba, *Deus impossibilia non iubet, sed iubendo monet facere, quod possis, & petere, quod non possis, & adiuuat, ut possis, hoc est, dum Deus monet hominem, ut faciat, quod potest, supponit in eo potentiam ad id, ad quod faciendum monet, & dum monet petere, quod non*

non

non potest, supponit illi deesse aliquod auxilium, sine quo nequit potentia proxima, & immediata illud opus implere, non verò primum auxilium remote sufficiens, quo constituitur proximè potens petere, & impetrare nouam gratiam cum qua, immediatè efficiat rem præceptam, vt declarat Ruiz auctoritate Augustini disp. 39. de præd. sec. 2. nu. 4. & 5. his verbis, dum Deus monet facere, quod possis, supponit, iam tibi plenè, & proximè collatum auxilium, quo facere aliquid possis; ubi autem monet petere, quod non possis, supponit tibi deesse aliquid, quod quamdiu deest tibi, non potes implere Præceptum potentia proxima, & completa; nihilominus habes potentiam sufficientem remotè, & incompletè, quatenus supposita Dei admonitione, & adiuuante gratia, potes petere, & petendo impetrare, quod prius non poteras, qua oratione, sicut oportet, facta, Deus infallibiliter ex lege, adiuuat, vt possis, vt significauit Augustinus lib. de gratia, & lib. arb. cap. 16. initio, dicens, magnum aliquid

Pelagiani se scire putant, quando dicunt, non iuberet Deus, quod sciret non posse ab homine fieri. Quis hoc nesciat? sed ideò iubet aliqui, quæ non possumus, ut nouerimus, quid ab eo petere debemus, ipsa est enim fides, quæ orando impetrat, quod lex imperat, in qua veritate confirmanda totū illud, atq; sequens caput 17. ponitur. Hinc deduco validum argumentum. Pelagianis aientibus Deum non iubere, quod sciret non posse ab homine fieri, concedit Augustinus non stare iussionem cum impotentia absolute, & simpliciter, sed coniungi cum ea potentia, cum qua possit petere, & impetrare vires ad faciendum, quod ipse imperat, ergò sentit semper inesse nobis potentiam ad operandum siue proximè, siue remotè sufficientem.

90 Secunda conclusio, potentiam saltem remote sufficientem modo explicato ita necessariam esse, ut ea deficiente, quemadmodum homo non est simpliciter potens implere legem, ita nec potens peccare,

si

si eam transgrediatur. Conclusio
 præterquamquod colligitur ex ra-
 tionibus, & auctoritatibus Tridenti-
 ni, & Augustini supra allatis, sic vl-
 terius confirmatur, potentia remota,
 quæ nullas dat vires proximas, &
 completas, cum quibus actu con-
 iungi possit aliqua operatio saltem
 mediatè disponens ad obseruantiam
 rei præceptæ, non tam est potentia,
 quam simpliciter impotentia, quid
 enim quæso est esse impotentem,
 quam nil cum ea potentia operari
 posse, neque mediatè, neque imme-
 diatè? ergo carentia potentiæ suffi-
 cientis proximè, vel remotè reddit
 hominem impotentem ad culpabi-
 lem transgressionem legis. ratio à
 priori, ideo potentia denominatur
 remota ad ponendam rem præce-
 ptam, quia potest proximè, & im-
 mediatè causare aliquem actum, qui
 mediatè disponat ad executionem
 rei præceptæ, sic in serie naturali
 extractio sanguinis dicitur mediatè,
 ac remotè disponere ad sanitatem,
 quia per talem extractionem dispo-
 ni-

nitur ægrotus ad acquirendam temperiem humorum, in qua sita est sanitas, vnde si ad hanc nullo modo conduceret, tantam haberet sectio venæ conducibilitatem ad salutem ægroti, quantam sectio saxi carens omni conducibilitate etiam mediata ad acquirendam sanitatem, ergò potentia non inuoluens vim proximè effectiuam alicuius operationis, non est remotè sufficiens, sed omni ex parte insufficientis; sane cum nemo dicat me posse comburere lignum, si nequeam illud immediatè ignefacere, vel saltem mediatè disponere ad ignefactionem mediante calore, ac siccitate, quo pacto affirmare poterit se saltem remotè posse iustificari, si nec ad iustificationem, nec ad aliquam dispositionem præuiam habet potentiam completam, & expeditam, dum virtus, ideò verè denominatur remota, quia includit in suo conceptu formali vim proximè sufficientem ad aliquem actum bonum, itaut sit remota non in ordine ad omnem actum, sed solum-

mo-

modo ad vltimum, & finalem. Hinc reiiciendi sunt Calvinus, & Beza, qui dixerunt textum Pauli ad Rom. 2. *non enim auditores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis*, continere solummodo hunc sensum conditionalem, nempe, si quis impleret legem, iustificaretur, non vero sensum absolutum, scilicet, qui implet legem, iustificatur, eo quia homo lapsus non habet potentiam obseruandi legem, ac præstandi, quod lex iubet, ex quo principio inferebant, vt notat Cornel. ibid. v. 15. in comm. homines iustificandos esse ex sola fide Christi, per quam Christi iustitia nobis imputatur, dum iustificari nequeunt exercitio bonorum operum, ad quæ exercenda sunt impotentes; reiiciendi inquam, quia ad obseruantiam diuinæ legis data est nobis à Deo potentia sufficiens saltem remota, qua possimus illam seruare, vt apertè testatur ipse Deus legislator Deuter. 30. *mandatum, quod ego precipio tibi hodie, non supra te est*, quare cum hæreticis sen-

fentiunt, qui putant obligare legem imperantem, ac iubentem, quamvis nulla detur in subdito potentia sufficiens proxima, vel remota ad exequendum opus imperatum. cæterum minus philosophice, & quoad consequentiam errat, qui concedit non peccare eum, qui caret potentia ad non peccandum, quam qui admittit impotentiam ad non peccandum, & agnoscit peccatum in homine impotente illud vitare.

SECTIO III.

An hæc potentia sufficiens proxima, vel remota sit moralis, an solum physica.

91 **A**D solutionem suppono duplicem à Theologis distinguuntur potentiam, ac libertatem bene operandi: physicam vnam, quæ ita præbeat virtutem operatiuam, ut licet possit reduci, ferè nunquam reducatur in actum, vel ob vehementem inclinationem appetitus ad bonum delectabile, & inhonestum, vel
ob